

het geval is. Deze zijn ook niet verplaatsbaar maar nemen een vaste plaats in voor het raam van een klompenmakerij. Uit C 149 meldt men evenwel nadrukkelijk, dat het blok *met twee palen vast in de grond* stond. Duidelijke tekeningen vind men verder op lijsten uit C 32 en G 59.

6. De vapeur is een soort krammes of paalmes. In hoeverre de vorm afweek van de normale moge de afbeelding op de kaart voldoende duidelijk maken. Met de vapeur snijdt men de buitenzijde van de hakken rond; men houdt daarvoor de klomp onderstboven onder het mes. De holte van het snijdend deel is dus naar de klompenmaker toegekeerd.

7. De sleutel is een wigvormig blok, dat men als laatste toevoegt aan het geheel van klompen en vulblokken. Hij steekt in een holte aan de linkerkant in de bank. Met een hamer drijft men de sleutel en daarmee de beide klompen vast.

C

1. De benamingen van de gouge in de zin van kaart 14 zijn: *goeze* I 157 en I 223, **goese* N 65 (bij 10c; onzeker), **goeze* O 75 en *sjtèèkkeitel* Q 98. Een gedrukte catalogus uit Roesselare geeft *gouge*; men vindt hem als bijlage bij een lijst uit K 281a.

3. Waar het paalmes *kniepmes* of *praammes* heet, moet men wel aannemen dat het zich op de heulbank bevindt. Ook als men bij vraag 5b of 5c opmerkt dat er een kram is waaraan het mes scharniert, concludeer ik tot hetzelfde (G 28 en G 52*). Andere vermeldingen van deze bijzonderheid zijn duidelijk.

5. Wat op de kaart staat als leergaten berust op het volgende: B 68 geeft bij 14a *leergadsteker*; voor dezelfde plaats geeft V a k t a a l *leergat* en *leergatstekermesje*; B 96 en 99 schrijven bij 16 *leergatstekker*; B 98 spreekt op lijst 29 over *leerkeklomp*; B 64a noemt bij 14a *leergatten* en *stekmes*; C 32 noemt het woord *leergaten*.

6. Het teken voor vapeur op de kaart heeft slechts de bedoeling een zakelijke bijzonderheid weer te geven. De benamingen die het bijzondere mes draagt zijn: *vapør* I 145, *fapør* I 173, *fapeurken* I 209, *fapeur* I 209 (hier gebruikt men in één bepaalde klompenmakerij een afzonderlijk fapeurke voor de hielen en een ander voor de krulneuzen), **krammes* I 212 (het gewone paalmes heet er **snaemes*), *vapeermes* of *hielmes* K 226, *hielmes* O 17.

7. Bijzondere vermeldingen die als sleutel op de kaart staan zijn: *sleutelpin* F 180, 206, G 278, L 148, 201, 179; *sleuterpinne* F 206a; *sluitpin* I 79; *sluitspieke*, *sluitstuk* O 157; **sloitstek* K 275; *spansleutel*,